УДК 338.314

Кустріч Лілія Олександрівна
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
Уманський національний університет садівництва
Kustrich Liliia
Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of Management
Uman National University of Horticulture
ORCID: 0000-0002-5048-4053

DOI: 10.25313/2520-2294-2024-4-9793

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

MANAGEMENT OF CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES IN A SYSTEM OF FINANCIAL MANAGEMENT

Анотація. *Вступ. В умовах економічної кризи, у яких наразі перебувають багато українських підприємств, важливим є питання стабілізації їх фінансової складової та підвищення рівня конкурентоспроможності. Важливим чинником фінансової діяльності підприємств є правильна побудова системи фінансового менеджменту. Тому, вивчення питання фінансового менеджменту підприємств, зокрема щодо формування та розпорядження оборотними активами, є актуальним та потребує проведення глибокого аналітичного дослідження. Зважаючи на вказане, питання удосконалення підходів фінансового менеджменту у напрямку управління оборотними активами підприємств є актуальним, відтак обумовлює тематику статті, формує мету і завдання дослідження.*

Метою статті є дослідження питання управління оборотними активами підприємств у системі фінансового менеджменту.

Матеріали і методи. Теоретичним та методологічним підґрунтям для проведення дослідження управління фінансовою діяльністю підприємств є концепції, положення, розробки та висновки вітчизняних вчених, зарубіжний досвід з питань фінансового менеджменту, а також особисті дослідження автора. Використано структурно-системний метод при вивченні питання щодо реалій та умов формування фінансової активності підприємств; аналітичний метод – для формалізації результатів дослідження; методи статистичного узагальнення та порівняння застосовуються при аналізі даних щодо показників балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності (аналіз статистичних даних); графічний метод – для наочності порівняння та інтерпретації отриманих результатів дослідження.

Результати. У статті проведено дослідження питань фінансового менеджменту як необхідної складової активізації економічної діяльності підприємств. Зазначено, що для уникнення фінансових перешкод, які можуть виникнути у підприємства в процесі його діяльності, необхідно сформувати ефективну систему фінансового менеджменту. Зауважено на тому, що правильна побудова системи фінансового менеджменту повинна ґрунтуватися на управлінні оборотними активами. У ході проведеного дослідження визначено суть та значення оборотних активів підприємства. Визначено та проаналізовано джерела формування оборотних активів підприємства. Відмічено, що потреби в оборотних активах у різних галузях виробництва різняться. Розглянуто показники балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності у динаміці зміни оборотних активів. Надано пропозиції щодо удосконалення стратегії фінансового менеджменту на основі підвищення рівня використання оборотних активів підприємства. Резюмовано, що удосконалення процесу управління оборотними активами забезпечить підприємству фінансову стабільність та підвищить рентабельність його діяльності.

Ключові слова: *фінансовий менеджмент, фінансова діяльність, оборотні активи, нормування оборотних активів, підприємство.*

Summary. *Introduction. In the current economic crisis, which many Ukrainian enterprises are facing, it is important to stabilise their financial component and increase their level of competitiveness. An important factor in the financial performance of enterpris-*

es is the correct construction of a financial management system. Therefore, the study of the issue of financial management of enterprises, in particular, the formation and management of current assets, is relevant and requires an in-depth analytical study. Considering the aforementioned, the issue of improving financial management approach in the area of management of current assets of enterprises is relevant, and therefore determines the subject matter of the article, forms the purpose and objectives of the study.

The purpose of the article is to research on the management of current assets of enterprises in a system of financial management.

Materials and methods. The theoretical and methodological basis for the study of financial management of enterprises are the concepts, provisions, developments and conclusions of domestic scholars and foreign experience in financial management, as well as the author's personal research. The structural-systemic method was used to study the issue of realities and conditions of formation of financial activity of enterprises; the analytical method – to formalize the research results; methods of statistical generalisation and comparison were used in analysing data on balance sheet indicators of large and medium-sized enterprises by type of economic activity (analysis of statistical data); the graphical method – to make the comparison and interpretation of the research results more clear.

Results. The article studies issues of financial management as a necessary component of stirring up economic activity of enterprises. It is noted that in order to avoid financial obstacles that may arise in the enterprise in the course of its activities, it is necessary to form an effective financial management system. It is emphasised that the correct construction of the financial management system should be based on the management of current assets. In the course of the conducted research, the essence and value of the current assets of enterprise have been determined. The sources of formation of current assets of enterprise have been identified and analysed. It is indicated that the demands for current assets differ in different branches of production. The balance sheet indicators of large and medium-sized enterprises by types of economic activity in the dynamics of changes in current assets are considered.

Discussion. Proposals for improving the financial management strategy on the basis of increasing the level of use of current assets of enterprise have been provided. It has been summarised that improvement of the process of management of current assets will ensure financial stability and increase profitability of the enterprise.

Key words: *financial management, financial activity, current assets, current assets normalization, enterprise.*

Постановка проблеми. За кризових умов економіки, в яких наразі перебуває Україна, особливо важливим є питання стабілізації діяльності підприємств та підвищення їх конкурентоспроможності. Говорячи про розвиток та подальшу ефективну діяльність підприємств, варто зауважити на тому, що важливим чинником фінансової активності є правильна побудова системи фінансового менеджменту у напрямку управління оборотними активами, оскільки їх нестача або, навпаки, їх надлишок робить економічні бізнес-процеси малоефективними. Зважаючи на вищезазначене, вивчення питання фінансового менеджменту підприємств, зокрема щодо формування та розпорядження оборотними активами, є актуальним та потребує проведення глибокого аналітичного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання фінансової діяльності підприємств, зокрема щодо формування й використання оборотного капіталу займалися багато вчених та науковців як в Україні, так і закордоном. Так, автори Васьківська К.В., Сич О.А. [1, с. 236], Лапіна І.С., Гончаренко О.М. [2, с. 313] активно вивчали теоретичні аспекти реалізації політики фінансового менеджменту. Науковці Непочатенко О.О., Пташник С.А. визначили суть та значення фінансового менеджменту в системі управління підприємством [3].

Американський дослідник Гільгенфельдт Н. зазначає, що усім підприємствам, незалежно від їхньої галузі, потрібен оборотний капітал. Обсяг обігових коштів, доступних для компанії, є ключовим фактором, який слід враховувати при плануванні зростання та підтримці діяльності протягом наступних 12 місяців [4]. Мардонс Дж. стверджує, що «Управління оборотним капіталом є одне з рішень, яке має найбільший вплив на фінансові результати діяльності підприємства» [5, с. 12]. Домбровська Н.Р. зазначає, що «Одним із основних економічних ресурсів фінансової та господарської діяльності суб'єкта господарювання є оборотні активи, які є гарантом забезпечення безперервної діяльності бізнесу» [6, с. 820]. Купріна Н.М., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О., Величко О.М. вважають, що «Діяльність підприємства будь-якої галузі неможлива без ефективного управління капіталом, який вкладено в його оборотні та необоротні активи. Оборотний капітал підприємства повинен мати високу кількість оборотів, що пов'язано з ефективністю управління його окремими елементами, а особливе значення має саме власний оборотний капітал, який є важливим джерелом фінансування даних активів підприємства, а його наявність та рентабельність суттєво впливає на фінансовий стан підприємства будь-якої галузі» [7, с. 50].

Автори Хохлов М.П., Щербань О.Д. та Крилова М.А. дають таке визначення поняттю «оборотні активи»: «це сукупність майнових цінностей підприємства, що обслуговують поточний господарський процес і цілком споживаються протягом одного операційного (виробничо-комерційного) циклу» [8, с. 410]. Юрій С.М. трактує поняття «оборотний капітал» як «сукупність грошових коштів, матеріальних та нематеріальних цінностей, акумульованих підприємством у фондовій та нефондовій формах під впливом організаційно-правових форм господарювання» [9, с. 186]. Носань Н.С. та Мартінович В.Г. вважають, що оборотний капітал, будучи джерелом авансування, формує оборотні активи, які згодом повертають авансований капітал, забезпечуючи кругообіг капіталу [10, с. 274]. Дослідниці Перевозова І., Павлова Г. вважають, що «Управління оборотними активами становить найбільш велику частину фінансового менеджменту у системі управління активами підприємства» [11]. Автори Бровко Л.І., Юрченко А.А, Королькова Т.В. стверджують, що «Раціональне управління обіговими активами дозволяє підвищити ефективність операційної та фінансової діяльності у взаємозв'язку» [12, с. 18]. «Жодне виробниче підприємство не може здійснювати свою діяльність без оборотних активів. Лише застосовуючи продуману політику управління виробничими фондами і фондами обігу, суб'єкт господарювання здатен гарантувати безперервність процесу реалізації та виготовлення продукції, платоспроможність, конкурентоспроможність, ліквідність та фінансову стійкість» — зазначає Маринович О.О. [13, с. 1307]. Тютюнник Я.В. стверджує, що «Оскільки фінансово-економічний стан підприємств цілком і повністю залежить від стану оборотних активів та передбачає зіставлення витрат з фінансовими результатами діяльності підприємства та відшкодування витрат власними коштами, то власники підприємств є безпосередньо зацікавленими в ефективній організації оборотних активів — налаштуванні їх руху з найменш можливою сумою з ціллю одержання максимально можливого економічного ефекту [14, с. 158].

Невирішені частини проблеми. Концепції, принципи, положення, висновки і рекомендації, висвітлені у працях вищезазначених авторів, формують базові теоретико-методологічні принципи й положення щодо фінансової діяльності в системі менеджменту. Однак питання стосовно активізації економічної діяльності підприємств в кризових умовах залишаються малодослідженими та потребують подальших теоретико-методологічних розвідок. Зважаючи на вказане, питання удосконалення підходів фінансового менеджменту у напрямку управління оборотними активами підприємств є актуальним, відтак обумовлює тематику статті, формує мету і завдання дослідження.

Метою статті є дослідження питання управління оборотними активами підприємств у системі фінансового менеджменту.

Матеріали і методи. Теоретичним та методологічним підґрунтям для проведення дослідження управління фінансовою діяльністю підприємств є концепції, положення, розробки та висновки вітчизняних вчених, зарубіжний досвід з питань фінансового менеджменту, а також особисті дослідження автора. Використано структурно-системний метод при вивченні питання щодо реалій та умов формування фінансової активності підприємств; аналітичний метод — для формалізації результатів дослідження; методи статистичного узагальнення та порівняння застосовуються при аналізі даних щодо показників балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності (аналіз статистичних даних); графічний метод — для наочності порівняння та інтерпретації отриманих результатів дослідження.

Виклад основного матеріалу. Згідно трактування Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», оборотні активи — гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи використання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу [7].

Оборотні активи — це гроші, які безпосередньо обслуговують процес діяльності підприємства: вони вкладені в сировину, незавершене виробництво, готову продукцію на складі та ту, яка вже відвантажена покупцям, але не ще оплачена. Також можна сказати, що фінансові ресурси потрібні для закупівлі сировини, виплати зарплат, фінансування запасів готової продукції тощо. Оскільки гроші постійно перебувають в обороті, їх і назвали оборотними активами.

Рух оборотних активів є одним із процесів руху капіталу підприємства, безперервною і природною зміною у вигляді підвищення рівня фінансової спроможності: з грошової цінності кошти перетворюються на товар, потім на виробництво, потім на товар — гроші.

На першому етапі за допомогою оборотних активів підприємство отримує сировину і матеріали, які необхідні для організації виробничих процесів. Другий етап виробничого процесу зумовлений перетворенням запасів сировини і матеріалів на запаси готової продукції. На третьому етапі запаси готової продукції продаються споживачам, але переводяться в запаси до того, як споживач заплатить за продукт. На четвертому етапі запаси, які вже оплачені покупцем, переводять у грошові кошти. Після закінчення одного кругообігу, оборотні активи вступають у новий, тобто відбувається безперервний рух коштів.

Постійний рух оборотних активів є основою — сталого процесу виробництва. Таким чином, потрібне постійне збільшення капіталу для забезпечення безперервності колообігу оборотних активів і поповнення оборотного капіталу для створення необхідних резервів, необхідних для розвитку виробничих процесів, незавершеного виробництва і готової продукції.

Отже, оборотні активи підприємства є сукупністю виробничих фондів і фондів обігових коштів у грошовому еквіваленті.

Суть оборотних активів полягає в забезпеченні безперервності виробничого процесу підприємства, внаслідок чого капітал підприємства проходить стадії виробництва та обігу.

Оборотні активи підприємства, з огляду на їх сутність, потребують постійного відтворення, оскільки величина їх вартості протягом виробничого циклу повністю переноситься на результат — готову продукцію.

Оборотні активи підприємства можуть бути сформовані за рахунок різних джерел, які умовно можна поділити на чотири групи: власний капітал, позиковий капітал, залучені кошти та сталі пасиви (рис. 1).

Зауважимо на тому, що для правильного управління оборотними активами потрібне їх детальне дослідження, причому слід дотримуватися не тільки загальних правил фінансової діяльності, але й діяти нетрадиційно в умовах сьогодення.

Одним з ключових принципів фінансового менеджменту у сьогоднішній нестабільній економічній ситуації, є нормування, тобто визначення оптимального розміру власних оборотних активів. Наприклад, найважливіша стаття оборотних активів — це запаси, і неправильне управління ними може призвести до появи або недостатніх, або надлишкових запасів. Дефіцит запасів спровокує затримку виробничого процесу, зниження обсягів реалізованої продукції, призведе до потреби закупівлі сировини, матеріалів за завищеними цінами. Надмірний рівень запасів спричинить витрати на їх утримання (збереження), уповільнення оборотності оборотних активів. Тому, ігнорування принципами нормування може призвести підприємство до кризового стану платіжно-розрахункової дисципліни, нестачі обігових коштів.

Отже, аналіз оборотних активів дасть змогу уникнути фінансової нестабільності та забезпечити формування сприятливих умов для успішної реалізації основних виробничих завдань і платіжно-розрахункових операцій на підприємстві.

Потреби в оборотних активах у різних галузях виробництва різняться. Вони визначаються виходячи з норми оборотних активів та їх матеріальної складової, обсягу виробництва, організації виробництва, технології, організації реалізації готової продукції. Так, для прикладу в табл. 1 наведено показники балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності у динаміці зміни оборотних активів.

Аналіз показників в табл. 1 показав, що в структурі оборотних активів організацій переважають запаси. Дані показники ще раз підкреслюють, що запаси є однією з головних статей оборотних активів підприємства, основною матеріальною складовою виробничого циклу, і для успішного управління ними підприємство, у будь-який момент, повинне мати у своєму розпорядженні потрібну кількість сировини і матеріалів, які є необхідними для забезпечення виробничих процесів.

Оптимізація співвідношення змінної та постійної частин оборотного капіталу, оцінка ефективності залучення оборотних активів та створення умов для зниження втрат ліквідних активів є основними завданнями політики фінансового менеджменту. Отже, для того, щоб забезпечити безперервний виробничий процес підприємства, «уникнути значної частини фінансових труднощів, з якими зіштовхуються підприємства у процесі своєї діяльності, необхідно сформувати ефективну систему фінансового менеджменту» [3]. Стратегія

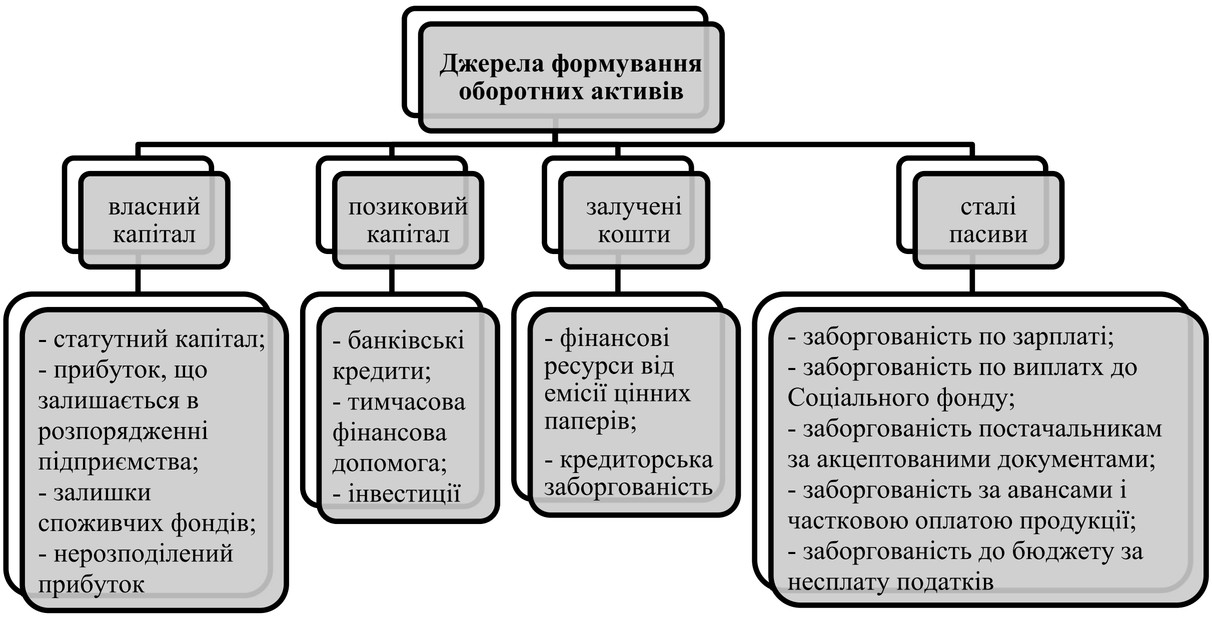

Рис. 1. Джерела формування оборотних активів
Джерело: побудовано автором на основі проведеного дослідження

Таблиця 1

Необоротні та оборотні активи, власний капітал та зобов'язання великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності станом на 30 вересня 2022 року,
(на кінець звітного періоду; млн. грн)

	Код за КВЕД-2010	Актив			Пасив				Баланс
		необоротні активи	оборотні активи	необоротні активи та групи вибуття	власний капітал	довгострокові зобов'язання і забезпечення	поточні зобов'язання і забезпечення	зобов'язання по необоротних активах та чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	
Усього		**3426097,4**	**4559322,8**	**3463,1**	**2226827,6**	**1260618,6**	**4501334,7**	**102,4**	**7988883,3**
сільське, лісове та рибне господарство	A	4974,7	9636,1	90,1	1376,1	1012,9	12311,9	0,0	14700,9
промисловість	B+C+D+E	1621046,3	2202100,5	1379,8	868772,6	663192,2	2292553,4	8,4	3824526,6
будівництво	F	26541,6	152656,6	53,7	20590,9	20388,9	138272,1	0,0	179251,9
оптова та роздрібна торгівля; ремонт транспортних засобів	G	244474,8	1388248,9	418,3	157826,7	168257,5	1307057,8	0,0	1633142,0
транспорт, складське господарство, поштова і кур'єрська діяльність	H	630662,4	249730,8	868,9	517391,7	137036,2	226745,6	88,6	881262,1
тимчасове розміщування й організація харчування	I	17343,5	5591,4	1,8	-372,0	9617,1	13691,6	0,0	22936,7
інформація та телекомунікації	J	114413,2	64419,1	171,5	70229,6	45482,3	63291,9	0,0	179003,8
фінансова та страхова діяльність	K	58905,0	93941,5	118,8	35845,6	56816,9	60302,8	0,0	152965,3
операції з нерухомим майном	L	117057,4	64125,3	286,5	12893,1	81712,1	86864,0	0,0	181469,2
професійна, наукова та технічна діяльність	M	366848,3	274259,1	6,8	363418,2	37302,8	240391,4	1,8	641114,2
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	143947,2	26083,8	66,8	116027,1	22574,1	31493,0	3,6	170097,8
освіта	P	480,9	399,1	0,0	-337,2	0,0	1217,2	0,0	880,0
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	54422,9	21073,3	0,0	47970,9	10433,0	17092,3	0,0	75496,2
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	23833,8	6140,0	0,1	14080,5	6654,8	9238,6	0,0	29973,9
надання інших видів послуг	S	1145,4	917,3	0,0	1113,8	137,8	811,1	0,0	2062,7

Примітки: без урахування результатів діяльності банків, бюджетних установ, тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини ТОТ у Донецькій та Луганській областях. За видом економічної діяльності «Сільське, лісове та рибне господарство» дані наведено без урахування результатів діяльності підприємств, які займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством. Інформація сформована з урахуванням даних ініціативно поданих звітів підприємств.

Джерело: складено автором за даними Держстату України [16] і тактика фінансового менеджменту пов'язані із запобігання фінансовим негараздам, передбачають розробку принципів управління оборотними активами, як наймобільнішої частини майна, що дає змогу швидко реагувати на сигнали зовнішнього середовища і зміну внутрішньої ситуації.

Стратегія фінансового менеджменту буде ефективною у разі її спрямування на підвищення рівня використання оборотних активів підприємства. Дієвими у такому випадку будуть такі заходи:

– удосконалення процесу виробництва власної продукції;
– визначення шляхів зниження собівартості виробленої продукції;
– розробка і впровадження заходів зі збереження та економії коштів;
– впровадження інноваційних технологій, які допоможуть удосконалити виробничий процес, знизити витрати на розробку нових видів продукції шляхом оптимізації вже існуючого процесу;
– аналіз використовуваних заходів із забезпечення оптимальної структури оборотних активів;
– удосконалення процесу нормування оборотних коштів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Зважаючи на проведене дослідження варто зазначити, що оборотні активи є одним із головних елементів фінансової діяльності підприємства. Вони повинні бути у постійному обігу — протягом року або одного виробничого циклу.

Ефективне управління оборотними активами забезпечить підприємству фінансову стабільність на ринку, оскільки, на відміну від необоротного, саме оборотний капітал відповідає за платоспроможність підприємства в поточній діяльності та забезпечує високий показник рентабельності.

Проведене дослідження засвідчило, що ефективне управління оборотними активами підприємства має ґрунтуватися на таких аспектах:

– мінімізація ризику зниження ліквідності і, як наслідок, забезпечення необхідного рівня платоспроможності;
– максимізація прибутку за рахунок оптимізації структури поточних активів і підвищення їх рентабельності.

У підсумку варто зазначити, що прийняття управлінських рішень щодо використання оборотних активів зводиться до пошуку компромісу між підтриманням платоспроможності підприємства та максимізацією прибутку, що, у свою чергу, ставить менеджмент підприємства перед розв'язанням основних завдань — зниження рівня ризику падіння ліквідності до мінімуму та забезпечення раціональної структури і рентабельності оборотних активів.

Зважаючи на важливість розвитку підприємств в сучасних кризових умовах господарювання, проведення подальших досліджень нами вбачаються у напрямку розробки антикризових управлінських заходів, які дадуть змогу поліпшити фінансово-економічну ситуацію підприємств.

Література

1. Васьківська К. В., Сич О. А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Львів : Галич-Прес, 2017. 236 с.

2. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2016. 313 с.

3. Непочатенко О. О., Пташник С. А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Ефективна економіка.* 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168 (дата звернення: 09.04.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.8.11

4. Hilgenfeldt N. Working Capital: What It Is and Why It Matters to Ecommerce Businesses? *Myos.* 2023. URL: https://www.myos.com/en-blog/what-is-working-capital-and-why-is-it-important-for-online-sellers (дата звернення: 09.04.2024).

5. Mardones J. G. Working capital management and business performance: evidence from Latin American companies. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja.* 2021. P. 2–17. doi: 10.1080/1331677X.2021.1986675.

6. Домбровська Н. Р. Економічна квінтесенція та класифікація оборотних активів підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки. Сер.: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит.* 2017. Вип. 17. С. 820–825.

7. Купріна Н. М., Ступницька Т. М., Баранюк Х. О., Величко О. М. Оборотні активи в системі управління підприємства: сучасні аспекти обліку, аналізу та аудиту. *Економіка харчової промисловості.* 2021. Т. 13, Вип. 2. С. 50–57.

8. Хохлов М. П., Щербань О. Д., Крилова М. А. Поняття оборотних активів підприємства. *Інфраструктура ринку.* 2019. Вип. 31. С. 409–414.

9. Юрій С. М. Концептуальні підходи до аналізу оборотного капіталу. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова.* 2016. Вип. 6(48). С. 184–188.

10. Носань Н. С., Мартінович В. Г. Сутність та генезис економічної категорії «оборотний капітал підприємства». *Глобальні та національні проблеми економіки. Сер.: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит.* 2017. № 15. С. 272–275.

11. Перевозова І., Павлова Г. Управління оборотними активами підприємства та їх видами. *Економіка та суспільство.* 2021. Вип. 26. doi: 10.32782/2524-0072/2021-26-12.

12. Бровко Л.І., Юрченко А.А., Королькова Т.В. Оптимізація оборотних активів та їх вплив на діяльність підприємства. *Інвестиції: практика та досвід. Сер.: Економічна наука.* 2021. № 2. С. 16–22.

13. Маринович О.О. Порівняння категорій, суміжних із поняттям «оборотні активи». *Економіка і суспільство. Сер.: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит.* 2018. Вип. 19. С. 1307–1311.

14. Тютюнник Я.В. Сучасні підходи до визначення економічної сутності оборотних активів підприємства. *Економіка та держава. Сер.: Економічна наука.* 2021. № 4. С. 157–162.

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства Фінансів України від 07.02.2003 р. № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z033613#Text (дата звернення: 09.04.2024).

16. Показники балансу великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності. *Держстат України.* 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/fin_new/arh_noa_ved_u.htm (дата звернення: 09.04.2024).

References

1. Vaskivska, K.V. & Sych, O.A. (2017). Finansovyi menedzhment [The financial management]. Lviv: Halych-Pres [in Ukrainian].

2. Lapina, I.S. & Honcharenko, O.M. (2016). Finansovyi menedzhment [The financial management]. Odesa: Atlant [in Ukrainian].

3. Nepochatenko, O.O. & Ptashnyk, S.A. (2021). Finansovyi menedzhment yak neobkhidna skladova efektyvnoi systemy upravlinnia pidpryiemstvom [The financial management as a necessary component of an effective enterprise management system]. *Efektyvna ekonomika*. № 8. doi: 10.32702/2307-2105-2021.8.11; Retrieved from http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168 [in Ukrainian].

4. Hilgenfeldt, N. (2023). Working Capital: What It Is and Why It Matters to Ecommerce Businesses? *Myos.* Retrieved from https://www.myos.com/en-blog/what-is-working-capital-and-why-is-it-important-for-online-sellers.

5. Mardones, J.G. (2021). Working capital management and business performance: evidence from Latin American companies. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*. Pp. 2–17. doi: 10.1080/1331677X.2021.1986675.

6. Dombrovska, N.R. (2017). Ekonomichna kvintesentsiia ta klasyfikatsiia oborotnykh aktyviv pidpryiemstva [Economic quintessence and classification of current assets of an enterprise]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. Ser.: Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt.* Vol. 17. Pp. 820–825 [in Ukrainian].

7. Kuprina, N.M., Stupnytska, T.M., Baraniuk, Kh.O. & Velychko, O.M. (2021). Oborotni aktyvy v systemi upravlinnia pidpryiemstva: suchasni aspekty obliku, analizu ta audytu [Current assets in the enterprise management system: modern aspects of accounting, analysis and audit]. *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*. T. 13. № 2. Pp. 50–57 [in Ukrainian].

8. Khokhlov, M.P., Shcherban, O.D. & Krylova, M.A. (2019). Poniattia oborotnykh aktyviv pidpryiemstva [The concept of current assets of an enterprise]. *Infrastruktura rynku*. Vol. 31. Pp. 409–414 [in Ukrainian].

9. Yurii, S.M. (2016). Kontseptualni pidkhody do analizu oborotnoho kapitalu [The conceptual approaches to working assets analysis]. *Visnyk ONU imeni I.I. Mechnykova*. Vol. 6(48). Pp. 184–188 [in Ukrainian].

10. Nosan, N.S. & Martinovych, V.H. (2017). Sutnist ta henezys ekonomichnoi katehorii "oborotnyi kapital pidpryiemstva" [The essence and genesis of the economic category "current assets of an enterprise"]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. Ser.: Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt.* № 15. Pp. 272–275 [in Ukrainian].

11. Perevozova, I. & Pavlova, H. (2021). Upravlinnia oborotnymy aktyvamy pidpryiemstva ta yikh vydamy [Management of current assets of the enterprise and their types]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vol. 26. doi: 10.32782/2524-0072/2021-26-12 [in Ukrainian].

12. Brovko, L.I., Yurchenko, A.A. & Korolkova, T.V. (2021). Optymizatsiia oborotnykh aktyviv ta yikh vplyv na diialnist pidpryiemstva [The optimization of current assets and their impact on the enterprise's operations]. *Investytsii: praktyka ta dosvid. Ser.: Ekonomichna nauka.* № 2. Pp. 16–22 [in Ukrainian].

13. Marynovych, O.O. (2018). Porivniannia katehorii, sumizhnykh iz poniattiam «oborotni aktyvy» [Comparison of categories related to the concept of "current assets"]. *Ekonomika i suspilstvo. Ser.: Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt.* Vol. 19. Pp. 1307–1311 [in Ukrainian].

14. Tiutiunnyk, Ya.V. (2021). Suchasni pidkhody do vyznachennia ekonomichnoi sutnosti oborotnykh aktyviv pidpryiemstva [Modern approaches to determining the economic essence of current assets of an enterprise]. *Ekonomika ta derzhava. Ser.: Ekonomichna nauka.* № 4. Pp. 157–162 [in Ukrainian].

15. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti" [National Accounting Regulation (Standard) 1 «General Requirements for Financial Reporting»]. *The Ministry of Finance of Ukraine.* Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z033613#Text [in Ukrainian].

16. Pokaznyky balansu velykykh ta serednikh pidpryiemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti [Balance sheet indicators of large and medium-sized enterprises by type of economic activity]. *The State Statistics Service of Ukraine.* Retrieved from https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/fin_new/arh_noa_ved_u.htm [in Ukrainian].